

Paphiopedilum hirsutissimum (Lindl. ex Hook.) Stein

Synoniem: *Paphiopedilum esquirolei* Schlechter 1919

Vindplaats

Zuidwest-China, provincie Guizhou (Kwei-scho), omgeving Sa-ho-tou, groeiend op een hoogte van 700-1000 meter in lichte schaduw en een vochtrijk gebied. Meer recentelijk gevonden in Noord-Vietnam en het uiterste noorden van Thailand.

Beschrijving

Harde, riemvormige bladeren, 25 cm lang, 2 cm breed, groeiend vanuit de wortelstok in V-vorm, naar het einde vlakker wordend; de bladtop is ongelijk spits. De kleur is glanzend donkergroen. De basis wortelstok is rolrond; hieruit ontstaan 5 bladeren alvorens de knopaanleg plaatsvindt.

De bloemknop is omsloten door een spatha die opengaat wanneer de bloemstengel gaat groeien. Deze kan 25-30 cm lang worden, is roodbruin van kleur en behaard. De bloeiduur is 6-8 weken.

De vlag (dorsale petaal) is ovaal van vorm, met sterke golvingen aan de randen en wordt 3½ tot 4½ cm hoog, en 2-3 cm breed; De grondkleur is crème/groen, waarover zich een waas van zeer fijne bruine stipjes en lijntjes verspreidt tot aan 5 mm van de gegolfde randen. De petalen staan horizontaal, zijn 5 cm lang en 1½ cm breed. De bovenkant is vanuit de basis tot driekwart van de petaal sterk geribd, daarna overgaand in een achterwaartse draaiing met afgerond uiteinde. De onderkant daarentegen is in mindere mate geribd. De kleur is vanuit de basis crème/geel, overgaande in donkerroze en de petalen zijn bezet met zeer fijne haartjes. De geribde kanten zijn sterk bezet met fijne bruine stipjes (in massa).

Het staminodium vertoont een sterke gelijkenis met een kruisspin (in aanzicht). Het stigma is omgeven door in lijn staande rode stippen en draagt aan weerszijden stuifmeelklompjes. De stempel is omsloten door de lobben van de schoen (lip). De aanzichtzijde is rond tot ovaal, de bovenzijde is licht ingesneden, het oppervlak ruwach-tig fijn behaard. In het centrum bevinden zich 3 op bolletjes gelijkende rondjes, crème van kleur; deze staan in een klompje bijeen. De randkleur is crème/groen met fijne roodbruine beharing.

De lip(schoen) is geelgroen van kleur, en overgoten met fijne roodbruine stipjes, heeft een bekervorm met naar buiten gebogen bovenrand; de onderzijde is afgerond, 4-5 cm lang, 2-3 breed. De lobben zijn geel/groen en naar binnen gevouwen. De binnenkant is eveneens bezet met roodbruine stipjes.

De ventrale petaal is van gelijke grootte als de lip (schoen); ook de vorm en kleur zijn gelijk; hij gaat geheel schuil achter de lip (schoen). De bloem wordt gedragen door het vruchtbeginsel (zaaddoos), 4 cm lang, dit heeft 4 nerven en is roodbruin van kleur met lichte beharing. De onderzijde is omsloten door een schutblaadje.

Cultuur

Het is een plant die makkelijk groeit, thuishoort in de gematigde/warme kas. De bloei is enkel bloemig, en zij kan verscheidene bloemtakken tegelijk in bloei brengen. Wel moet rekening gehouden worden met de drogere winterperiode (rusttijd). Het aanpassingsvermogen van deze soort is formidabel: ik heb ze zien groeien onder kweektafels (weinig licht) maar geen bloei en op de kweektafels en in potten vrij opgehangen in kas en kamer met goede groei en bloei.

Beproefd potmengsel 4 delen Firr bark (middel), 2 delen bims Kies (lavabrokkjes), 1 deel meranti-schaafsel (grof), 2 delen zout-vrije verse of gedroogde sphagnum, 1 deel steenwolvlókjes of piepschuimkorrels. Luchtig oppotten, 1/5 deel van de pot vullen met klei korrels e.d. Planten vochtig houden in het groeiseizoen; af en toe preventieve chemische bestrijdingsmiddelen toepassen tegen Botritus (blad-hartrot).

Gering bemesting, 1 x per 3 maanden 1 gram 10-30-20 Peeters of dergelijke chemische meststof per liter water, OF organische bemesting b.v. visemulsie in de op de verpakking aangegeven dosering

Beide meststoffen toedienen als bladbemesting. Geen meststoffen toedienen in de periode van november tot april.

Ook zijn er goede resultaten gemeld bij de vensterbankkwekers.

Wetenswaardigheden

Paphiopedilum esquirolei werd in 1912 gevonden door Esquirol in Zuidwest-China. Hij bracht de gevonden exemplaren over naar Europa, vermoedelijk Duitsland. Na de bloei werd zij door Schlechter gezien als een nieuwe soort. Hij beschreef deze in 1919 en vernoemde haar naar de vinder Esquirol (ei). De publicatie vond plaats in het tijdschrift Feddes Repert Beih. no. 5, pp. 39-40 (1919). De plant is verwant aan *P. hirsutissimum* en *P. barbigerum*. Twee Chinese biologen stelden vast dat het een synoniem zou zijn van *P. barbigerum*. De heren Wang en Tang van de Universiteit in Peking publiceerden een artikel hierover in Orchid Review, mei 1983. Voorlopig is de beschrijving van Schlechter de enige die in mijn ogen de juiste is.

Bron:

Orchitheek N.O.V.

Bijlage van Orchideeën feb. 1986

Tekst: J.C. Koelewijn

Foto: J.C. Koelewijn